

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 100
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2024/116

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Met zijn verzoek van 8 februari 2024 dient ■■■ (hierna vermeld als: verzoeker), een verzoek in bij het Autonoom Gemeentebedrijf voor Vastgoedbeheer en Stadsprojecten (hierna vermeld als: AG VESPA) om een afschrift te verlenen van de twee juridische onderzoeken naar de schenking van het gebouw en de daaraan verbonden last (Het Godshuis Somers zou geschonken zijn aan de stad op voorwaarde dat er een liefdadige instelling wordt gevestigd).

AG VESPA heeft nagelaten om een beslissing te nemen aangaande voormeld openbaarheidsverzoek.

Op 7 mei 2024 dient verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen de ontstentenis van beslissing vanwege AG VESPA. Dit beroep werd geregistreerd op 8 mei 2024.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek dateert van 8 februari 2024.

Op de datum van het ingestelde beroep, was de in artikel II.43, §1, 2e lid van het Bestuursdecreet bepaalde beslissingstermijn van 20 kalenderdagen voor AG VESPA verstreken. In overeenstemming met artikel II.48,

§1 van het Bestuursdecreet heeft de termijn om een beroep in te stellen, ingevolge het uitblijven van een tijdige beslissing, geen aanvang genomen.

Het beroepschrift van verzoeker d.d. 7 mei 2024 werd bijgevolg tijdig ingediend en wordt als **ontvankelijk** beschouwd.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Oorspronkelijk openbaarheidsverzoek

Verzoeker vroeg op 8 februari 2024 aan AG VESPA om een afschrift te verlenen van de twee juridische onderzoeken naar de schenking van het gebouw en de daaraan verbonden last (Het Godshuis Somers zou geschonken zijn aan de stad op voorwaarde dat er een liefdadige instelling wordt gevestigd).

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen het uitblijven van een beslissing vanwege AG VESPA en wenst alsnog de gevraagde documenten te bekomen.

3. Standpunt van de beroepsinstantie

De beroepsinstantie heeft contact opgenomen met AG VESPA om wat toelichting te geven bij dit openbaarheidsverzoek en aan te geven over welke documenten ze beschikt in dit dossier.

De beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker expliciet vraagt naar de openbaarmaking van twee juridische adviezen in het dossier rond de schenking van een gebouw en de daaraan verbonden last (Het Godshuis Somers).

Uit de ingewonnen informatie is gebleken dat het hier enerzijds gaat om een advies vanuit een notariskantoor en anderzijds een advies van een advocatenkantoor.

Wat betreft het advies van het notariskantoor, laat AG VESPA aan de beroepsinstantie weten dat het hier louter om een mondeling advies gaat vanuit een notariskantoor.

In artikel I.4, 3° van het Bestuursdecreet wordt een bestuursdocument gedefinieerd als de informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie. Het recht op openbaarheid kan aldus maar uitgeoefend worden voor zover het gaat om informatie die gematerialiseerd werd op een drager.

In casu wordt evenwel door de beroepsinstantie vastgesteld dat AG VESPA niet in het bezit is van het door verzoeker opgevraagde document (advies vanuit notariskantoor), daar het een onbestaand document betreft omdat het louter om een mondeling verleend advies gaat. Daar kan uiteraard geen afschrift van verleend worden.

Het ingestelde beroep door verzoeker moet bijgevolg, voor dit onderdeel, als **ongegegrond** worden beschouwd.

Wat betreft het tweede advies, een schriftelijk advies van een advocatenkantoor, verwijst de beroepsinstantie naar de toepassing van de uitzonderingsgrond van artikel 6, §2, 2° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, in combinatie met artikel II.39 van het Bestuursdecreet.

Artikel II.39, tweede lid van het Bestuursdecreet luidt als volgt:

“De instanties, vermeld in artikel II.28, §1, passen bij het beoordelen van een aanvraag tot openbaarmaking ook de toepasselijke bepalingen van wetten, decreten of ordonnanties toe, in de mate dat ze de openbaarmaking van bestuursdocumenten verbieden of beperken op gronden die tot de bevoegdheid van de federale overheid of van andere gemeenschappen of gewesten behoren.”

Conform artikel 6, §2, 2° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur kan een federale of niet-federale administratieve overheid de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument, die met toepassing van deze wet is gedaan, afwijzen wanneer de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet aan een bij wet ingestelde geheimhoudingsverplichting.

Artikel 458 van het Strafwetboek stipuleert dat alle “personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in recht of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken” strafrechtelijk zullen worden gesanctioneerd. Dit artikel uit het Strafwetboek is van toepassing ten aanzien van advocaten. Het gaat hier bijgevolg om de wettelijke verankering van het beroepsgeheim van advocaten.

De beroepsinstantie kan hierbij onmogelijk omheen aan de vaststelling dat het belang van voornoemd beroepsgeheim van advocaten t.a.v. het principe van de openbaarheid van bestuur, uitdrukkelijk werd bevestigd in het arrest nr. 202.966 van de Raad van State d.d. 15 april 2010. Vooreerst stelt de Raad van State dat artikel 1 van de wet van 11 april 1994 bepaalt dat deze van toepassing is “op de administratieve overheden andere dan de federale administratieve overheden doch slechts in de mate dat deze wet op gronden die tot de federale bevoegdheid behoren, de openbaarheid van bestuursdocumenten verbiedt of beperkt”. Daaruit volgt dat deze uitzondering op de openbaarheid van bestuur niet beperkt is tot aanvragen met toepassing van de wet van 11 april 1994 zelf, maar dat zij van toepassing is op alle regelingen inzake de openbaarheid van bestuur.

De Raad van State heeft de toepassing van artikel 6, §2, 2° van de wet van 11 april 1994 heel expliciet bijgetreden. Zij heeft in het aangehaalde arrest uitdrukkelijk gesteld dat de geheimhoudingsplicht erop gericht is om het iedereen mogelijk te maken op de best mogelijke manier bijstand te krijgen van een advocaat, door de waarborg dat alles wat wordt besproken, vertrouwelijk blijft, en niet ter kennis kan komen van derden. Het beroepsgeheim is er om de vertrouwelijkheid te beschermen en niet omgekeerd. De beroepsinstantie kan en mag zich dan ook niet afvragen of een overheidsinstantie afbreuk zou doen aan het beroepsgeheim van haar raadsman, en of zij de vertrouwensrelatie met deze zou schenden. De beroepsinstantie dient daarentegen na te gaan of de vertrouwelijkheid, waar een bestuursinstantie kan van genieten in haar overleg met een advocaat, moet wijken voor het beginsel van de openbaarheid van bestuur. De Raad van State heeft daar in vermeld arrest ontkennend op geantwoord.

De Raad van State heeft in voormeld arrest voorts ter ondersteuning aangehaald dat het Hof van Justitie van de Europese Unie ook voorrang geeft aan de vertrouwelijkheid van de briefwisseling tussen advocaat en cliënt op het recht van de Commissie om de overlegging te eisen van alle documenten die zij noodzakelijk acht om overtredingen op de verdragsbepalingen betreffende mededinging op te sporen (HvJ 155/79, AM&S Europe Ltd., Jur. 1982, 1575). Ook daaruit leidt de beroepsinstantie af dat de vertrouwelijke aard van dergelijke briefwisseling zwaarder weegt dan het beginsel van openbaarheid van bestuur.

Ook het Grondwettelijk Hof heeft overigens in dezelfde zin geoordeeld, waar het oordeelde dat de regel van het beroepsgeheim van een advocaat niet moet wijken voor de noodzaak van toezicht op misbruiken van het stelsel van collectieve schuldregeling (GwH 3 mei 2000, nr. 46/2000, R.W. 2000-01, 506, noot E. DIRIX; GwH 14 juni 2006, nr. 100/2006), voor de handhaving van de absolute onpartijdigheid van de curator (GwH 24 maart 2004, nr. 50/2004, R.W. 2004-05, 218) of voor de bestrijding van het "witwassen" (GwH 23 januari 2008, nr. 10/2008, R.W. 2008-09, 109, noot J. STEVENS).

Toegepast op het voorliggende beroep, oordeelt de beroepsinstantie dat het schriftelijke advies van het advocatenkantoor wel degelijk valt binnen de wettelijk beschermde vertrouwensrelatie tussen AG VESPA en haar advocaat. Het schriftelijk advies van het advocatenkantoor mag dan ook niet aan derden worden vrijgegeven. De beroepsinstantie is van oordeel dat, in toepassing van artikel II.39 tweede lid van het Bestuursdecreet, het door verzoeker gevraagde schriftelijke advies van het advocatenkantoor valt onder de uitzonderingsgrond zoals bepaald in artikel 6, §2, 2° van de federale wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur. Het gaat om vertrouwelijke briefwisseling/communicatie (verstrekt advies) tussen cliënt (AG VESPA) en de advocaat. Het vrijgeven van voormeld advies zou onmiskenbaar die vertrouwelijkheid ondergraven.

Het door verzoeker ingestelde beroep moet bijgevolg, gelet op wat hiervoor werd uiteengezet, voor dit onderdeel als **ongegron**d worden beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■, van 7 mei 2024 tegen de ontstentenis van beslissing vanwege AG VESPA wordt als ontvankelijk doch ongegrond beschouwd.

Brussel, 29 mei 2024

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter